

mindre bred Basis, men han holdt meest af det, der havde været brugt i nogle Aar, af det, der var gammelt, fremfor noget Nyt, og jeg tillod mig da der at indskyde imod Forretningsordenen en lille Bemærkning om 5te Juni Grundloven. Ifølge denne havde vi en Valgret til Landsstinget, som vi brugte indtil 1866, og som altsaa var gammel, men under de sidste Grundlovsforhandlinger holdt den ærede Minister ikke af at beholde den gamle Valgret; da var han En af dem, der arbejdede paa noget Nyt, Noget, som dengang ikke endnu kjendtes, og han foretrak dette for det Kjendte og Brugte. Dette vil jeg dog gjøre opmærksom paa for en anden Gangs Skyld. Jeg har vel hørt, at den ærede Minister mener, at naar han sidder ved Ministerbordet, er han en ganske anden Mand, end naar han sidder herneude i Salen. Men saa vilde den ærede Minister bevise, at den nuværende Valgmaade til de kommunale Autoriteter var bygget paa de samme Grundsætninger som den, der fandtes i 5te Juni Grundloven. Nei, dette er meget langt fra at være Tilfældet. I den grundlovgivende Forsamling fremkom der to særskilte Forslag til et Gætkammer, et fra Andro og et fra Johannes Ephraim Larsen, og disse to Forslag tilligtede at indstifte accurat et saadant Gætkammer som de nuværende Amtsraad eller saa omtrent, eller som disse Sogneraad med $\frac{1}{5}$ privilegerede Vælgere. Men det fik vi Gud skee Lov ikke ind i Grundloven, og det gaaer ikke an nu at sige, at det, vi fik ved Grundloven, var noget Egnende. Nei, det, vi fik ved Grundloven, var et Tokammerssystem, og det er noget ganske Andet. Sammensætningen i et Gætkammer, som Ministeren mener, at dette er, er det Færligste af Alt for Demokratiet; thi da har det ikke engang Styrke nok til at forhindre, hvad det anseer for ondt. Derimod har i et Tokammer, selv om det ene Kammer er nok saa aristokratisk sammensat, dog det andet Kammer, det folkelige Kammer, Magt til at forhindre det, som det anseer for

ondt, og allerede det er for den constitutionelle Udvikling Meget, at man kan forhindre, hvad man anseer for skadeligt. Derfor siger jeg, at et Tokammer, selv med et nok saa aristokratisk Førstekammer, er langt at foretrække, naar det andet Kammer hviler paa en folkelig Valglov; thi saa kan dog Folket i alt Fald forvare sig mod Noget, der efter dets Overbeviisning er slet. Det kan man derimod ikke ved et Gætkammer, sammensat paa den anførte Maade. Derfor maa jeg gjentage, at Grundsætningerne i Grundloven af 5te Juni 1849 ere meget langt fra at være de samme som de, der gjælde med Hensyn til de kommunale Valg. Men saa sagde jeg endvidere, at Grundloven af 28de Juli 1866 havde nærmet sig noget dertil, nærmet sig lidt dertil. Selv det øverste Kammer efter Grundloven af 5te Juni var dog bygget paa samme Valgret som Folkethinget, men er det ogsaa Tilfældet med Hensyn til vore kommunale Repræsentationer? Ere de alle byggede paa den almindelige Valgret? Nei, netop det Modsatte er Tilfældet. Der er $\frac{1}{5}$ Privilegerede, hvad Sogneraadsvalgene angaaer, og de ere Allesammen privilegerede, hvad Amtsraadsvalgene angaaer. Der er altsaa ikke Tale om, at Valgene udgaae fra det samme Grundlag, og derfor er det netop, at dette Forslag søger at bringe tilveie, at alle Valgene udgaae fra Grunden af efter den almindelige Valgret. Det er netop dette, der er forandret ved Grundloven af 1866; der har man skudt dette almindelige Grundlag bort for den ene Halvdeels Bedkommende og sat Privilegier istedet. Den ærede Minister sagde iøvrigt, at der ikke kunde føres Tilsyn med Sogneraadene, og meente, at med Hensyn til dem var det derfor ikke tilraadeligt at foretage nogen Udvidelse af Valgretten. Det er nu min Mening, at det vilde være at kvæle al Selvstyrelse i Communerne, dersom der blev et større Tilsyn med Sogneraadene, end der er. Amtsraadene have ligeoverfor Sogne